

РЕШЕНИЕ

№ 11176

гр. София, 22.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в публично заседание на 23.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **8098** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 268 от ДОПК.

Образувано е по жалба на В. А. С., с адрес в [населено място], чрез адв. К., срещу решение № ПИ-230/16.07.2025 г. на директора на ТД на НАП - С., с което на основание чл. 267, ал. 2, т. 5 ДОПК е оставена без уважение негова жалба вх. № Ж-2214-8/03.07.2025 г. срещу разпореждане с изх. № С250022-137-0003709/19.06.2025 г., издадено от публичен изпълнител в дирекция „Събиране“ при ТД на НАП – С., като неоснователна.

В жалбата и в с.з. се сочи, не може да бъде прекъсната давността за събиране на вземанията, без длъжникът да е узнал за това. От тълкуването на чл. 172, ал. 2 от ДОПК се налага извод, че нормативната уредба има предвид само тези действия, които са били сведени до знанието на длъжника. Искане се отмяна на обжалвания акт. Не претендира разности.

Ответникът - Директорът на ТД на НАП - С., чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата като неоснователна. Твърди се, че погасителната давност е била спряна по отношение на изпълнителното дело с издаването на ПНОМ. Искане се оставяне на жалбата без уважение. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение в минимален размер.

Административен съд-София-град, като съобрази наведените в жалбата доводи и приложените писмени доказателства, намира за установено следното:

Жалбоподателят е оспорил по задължителния административен ред разпореждане с изх. № С250022-137-0003709/19.06.2025 г., издадено от В. К. - публичен изпълнител в дирекция „Събиране“ при ТД на НАП - С., с което частично е отказано прекратяването на производството по принудително събиране на данъци, задължителни осигурителни вноски и глоба по изпълнително дело № 22140007874/2014 г., поради изтекла погасителна давност.

В ТД на НАП - С. срещу В. С. е било образувано изпълнително дело № 22140007874/2014 г. За обезпечаване на задълженията по изпълнителното дело са били наложени следните обезпечителни мерки:

- възбрана върху недвижим имот с ПНОМ с изх. № С180022-022- 0076001/11.10.2018 г. (л. 28).
- запор върху банкови сметки с ПНОМ с изх. № С160022-023- 0003941/24.11.2016 г., ПНОМ с изх. № С160022-022-0028000/15.10.2016 г. (л. 186)и ПНОМ с изх. № С170022-022-0035779/21.06.2017 г. (л. 197);
- запор върху трудовото възнаграждение на длъжника с ПНОМ с изх. № С250022-022-0055367/22.05.2025 г. (л. 26);

На 12.06.2025 г. с вх. №С250022-000-0343394/12.06.2025 г. (л. 182) е постъпило възражение за давност, което е било разгледано от публичния изпълнител на 19.06.2025 г. и е било оставено частично без уважение. Мотивите на органа по принудително изпълнение са, че давността е спряна по реда на чл. 172, ал. 1 от ДОПК и към момента не е изтекъл абсолютният давностен срок, видно от разпореждане с изх. № С250022-137- 0003709/19.06.2025 г.

АО е изложил правни съображения за прилагане на давността като институт.

Приел е, че с възражението е поискано погасяване на давност, прекратяването на принудителното производство и отписването на данъци и задължителни осигурителни вноски, като най-старите, за които е отказано погасяване по давност се отнасят за 2014 г., установени са с ревизионен акт, данъчни и осигурителни декларации, дължими са през 2015 г. и давността за тях започва на тече от 01.01.2016 г. и би изтекла на 01.01.2021 г., ако не бяха предприети действия, с които да е спирана и прекъсвана. От представените по административната преписка доказателства било видно, че давността по изпълнително дело № № 22140007874/2014 г. е била е спряна с налагането на обезпечителните мерки. В случая бил приложен 10-годишният абсолютен давностен срок, който към момента не бил изтекъл за нито един от оспорените периоди.

При така установеното от фактическа страна, настоящият състав прави следните правни изводи: Жалбата е постъпила в срока по чл. 268, ал. 1 ДОПК, от надлежна страна и е процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е основателна.

Съгласно чл. 160, ал. 2 вр. чл. 144, ал. 2 ДОПК съдът преценява законосъобразността и обосноваването на оспорения акт, като преценява дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалните и материалноправните разпоредби по издаването му.

Оспореното в настоящото производство решение № ПИ-230/16.07.2025 г. на директора на ТД на НАП - С. е постановено от компетентен орган по чл. 266, ал. 1 от ДОПК, в предвидената от закона форма по смисъла на същата разпоредба и чл. 267, ал. 2 ДОПК. Обжалваното пред административния орган разпореждане представлява действие на публичен изпълнител по смисъла на чл. 266, ал. 1 ДОПК, поради което подлежи на контрол относно неговата законосъобразност.

Както бе посочено по-горе, жалбоподателят счита, че към датата на внасяне на искането до публичен изпълнител при ТД на НАП е налице изтекла погасителна давност за публичните задължения за лихви по ДДС за данъчни периоди от 2010 до м.12.2014 г., ДДС, данък по ЗДДФЛ и лихви по РА за данъчни периоди 2011-2016 г. и осигурителни и здравни вноски по декларация обр. 6 за периода 2015-2018 г.

С оспореното решение е потвърдено разпореждането, с което тези възражения са отхвърлени като неоснователни и е прието, че за част от тях погасителната давност е спряна поради наложени обезпечителни мерки на 24.11.2016 г., 21.06.2017 г.; 11.10.2018 г.

Спорен от правна страна е въпросът настъпили ли са правнорелевантни факти, които да са годни да прекъснат или да спрат протичането на давността за публичните задължения, предмет на настоящия спор.

Погасителната давност е материално-правен институт, поради което и при липса на изрична правна норма в противна насока, следва да се приложи тази разпоредба, която е в сила към момента на възникване на всяко от задълженията. Давността за публичните задължения е разписана в чл. 171 от ДОПК, според ал. 1, на която публичните вземания се погасяват с изтичането на 5-годишен давностен срок, считано от първи януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, освен ако в закон е предвиден по-кратък срок. Според ал. 2, с изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания, независимо от спирането или прекъсването на давността, освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено, или изпълнението е спряно по искане на длъжника.

Съгласно чл. 172, ал. 1 от ДОПК давността спира: т. 1 – когато е започнало производство по установяване на публичното вземане – до издаването на акта, но за не повече от една година; т. 2 – когато изпълнението на акта, с който е установено вземането, бъде спряно – за срока на спирането; т. 3 – когато е дадено разрешение за разсрочване или отсрочване на плащането – за срока на разсрочването или отсрочването; т. 4 – когато актът, с който е определено задължението, се обжалва; т. 5 – с налагането на обезпечителни мерки; т. 6 – когато е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното задължение.

Според чл. 172, ал. 2 от ДОПК давността се прекъсва с издаването на акта за установяване на публичното вземане или с предприемането на действия по принудително изпълнение, като съгласно ал. 3 от прекъсването на давността започва да тече нова давност.

В конкретния спор е отказано погасяване на публични задължения с периоди 2014, 2015, 2016 г., 2017 г., 2018 г. и 2024 г. В случая давностният срок (за погасителната давност в ДОПК) е започнал да тече най-рано от 01.01.2016 г., тъй като най-старите установени публични задължения на лицето са били дължими през 2015 г.

Решаващият орган е приел тезата на публичния изпълнител, че с издаване на ПНОМ с изх. № С180022-022-0076001/11.10.2018 г., ПНОМ с изх. № С1600022-023-0003941/24.11.2016 г., ПНОМ с изх. № С160022-022-0028000/15.10.2016 г., ПНОМ с изх. № С170022-022-0035779/21.06.2017 г.; и ПНОМ с изх. № С250022-022-0055367/22.05.2025 г. за цитираните задължения давностният срок е спрял. Същите били дължими и не са изтекли по давност, тъй като съгласно чл. 172 ал. 2 от ДОПК давността се прекъсва с издаването на акта за установяване на публичното вземане или с предприемането на действия по принудително изпълнение.

Основният спорен въпрос между страните е дали давността е била спирана с действия на компетентните органи спрямо жалбоподателя, съответно започнала ли е и от кой момент тече нова давност.

Според ответника, протичането на давностния срок е спряно с налаганите срещу лицето обезпечителни мерки, с които давността отново е спирана на основание чл. 172, ал. 1, т. 5 от ДОПК.

По настоящият спор е налице изпълнително действие – налагане на заповед, видно от постановления за налагане на обезпечителни мерки - (ПНОМ), посочени по-горе, т.е. преди изтичането на давностния срок, поради което следва да се отговори на въпроса дали тази обезпечителна мярка е законосъобразно наложена, за да се приеме спиране на давността по чл.

172, ал. 1, т. 5 от ДОПК.

С определението за насрочване на делото съдът е задължил ответника в 14-дневен срок от съобщаването да представи доказателства кога и по какъв начин на жалбоподателя са връчени ПНОМ с изх. № С160022-023-0003941/24.11.2016 г., ПНОМ изх. № С160022-022-0028000/15.10.2016 г., ПНОМ изх. № С170022-022-0035779/21.06.2017 г., ПНОМ с изх. № С180022-022-0076001/21.06.2017 г., ПНОМ изх. № С180022-022-0076001/11.10.2018 г., ПНОМ с изх. № С250022-022-0055367/22.05.2025 г. като му е указал, че при непредставяне на доказателствата в срок, на осн. чл. 161 от ГПК съдът ще приеме, че посочените ПНОМ не са били връчвани на жалбоподателя.

Представено е само копие на удостоверение за връчване на ПНОМ от 2025 г. (л. 132). По преписката не са представени и доказателства кога са съобщени на жалбоподателя и разпорежданията за присъединяване на публичен взыскател в изпълнителното производство.

Макар и в случая, да е налице изпълнително действие посредством налагане на заповест респ. възбрана с постановления за налагане на обезпечителни мерки, посочени по-горе, настоящата инстанция намира, че същите не са валидно наложени, за да се приеме спиране на давността по чл. 172, ал. 1, т. 5 от ДОПК.

Видно от чл. 172, ал. 1, т. 5 от ДОПК, във вр. с чл. 172, ал. 2, обезпечителната мярка трябва да е ефективно наложена. Буквалното тълкуване е "наложена", а не "постановена". Налагането и съответно възникването на произтичащите от нея правни последици изисква осъществяване на всички елементи от фактическия състав на правната норма. Мярката е наложена, когато заповестното съобщение е получено от органа/лицето, отговорен за изпълнението ѝ. До тази дата не се установява дали заповест респ. възбраната имат действие. Ето защо, съобразно доказателствената тежест, не може валидно да бъде противопоставено на длъжника възражение за спиране на общия давностен срок, доколкото не е установен по категоричен и несъмнен начин началният и крайният момент на този период.

При преценка законосъобразността на оспореното решение, съдът съобрази, че целта на обезпечителните мерки е да осигури ефективно изпълнение/събиране на публичните вземания, при реална и действителна опасност от осуетяване на изпълнението от страна на длъжника или съществуващо затруднение за събирането занапред. Следователно, дефинитивно, обезпечителните мерки са предвидени като срочни такива.

В приетата като доказателство административна преписка липсват безспорни данни, че ПНОМ с изх. № С160022-023-0003941/24.11.2016 г., ПНОМ изх. № С160022-022-0028000/15.10.2016 г., ПНОМ изх. № С170022-022-0035779/21.06.2017 г., ПНОМ с изх. № С180022-022-0076001/21.06.2017 г., ПНОМ изх. № С180022-022-0076001/11.10.2018 г. са съобщавани на длъжника, поради което съдът приема, че мерките не са свеждани до знанието на длъжника, а този факт автоматично изключва възможността това действие да има какъвто и да е спиращ погасителната давност ефект спрямо него (защото е извършено без негово участие).

Надлежно е доказано единствено връчено е единствено ПНОМ с изх. № С250022-022-0055367/22.05.2025 г.

С оглед изложеното по-горе и на осн. чл. 161 от ГПК съдът приема, че останалите ПНОМ не са връчвани.

Очевидно е, че издаването на останалите ПНОМ, които изобщо не са достигнали до адресата си, са действия, които са извън категорията от тези, които биха могли да водят до спиране давността.

Това означава, че след като в настоящия спор в хода на изпълнителното производство против жалбоподателя не са извършени никакви други действия, освен тези, на които се позовават публичният изпълнител и решаващият орган, давността досежно публичните задължения -

подробно описани от вискателя по вид, декларация, период, главница и лихва, изобщо не е била спирана по чл. 172, ал. 1, т. 5 от ДОПК, и същата според изискванията на чл. 171, ал. 2 от ДОПК абсолютната давност би изтекла изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение.

Следва да бъде съобразен и § 29 от ПЗР на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, в сила от 24.03.2020 г., според който давността е спряна за 59 дни, по време на действие на извънредните мерки, т.е. срокът по чл. 171, ал. 2 ДОПК не тече, за абсолютната 10-годишна давност.

Изтичането на погасителна давност е основание за погасяване на публичните вземания (арг. чл. 168, т. 3 от ДОПК, при действието на който е изтекла давността), като и за тяхното отписване на основание чл. 173 от ДОПК.

Предвид изложеното, обжалваното решение, като постановено в нарушение на материалния закон подлежи на отмяна, ведно с незаконосъобразния отказ на публичния изпълнител да отпише като погасени по давност процесните публични задължения.

Предвид неналичието на регламентирано законово правно основание това да бъде сторено от съда, преписката следва да се върне на публичния изпълнител за произнасяне по заявлението на В. А. С. за отписване на погасените по давност задължения и прекратяване на изпълнително дело № № 22140007874/2014 г. по описа на ТД на НАП – С., в частта му относно същите, съобразно дадените с настоящия съдебен акт задължителни указания по приложението на материалния закон - отписване по давност на посочените публични задължения за съответните периоди.

Воден от горното и на основание чл. 268, ал. 2 и чл. 161, ал. 1 от ДОПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № ПИ-230/16.07.2025 г. на директора на ТД на НАП - С., ведно с разпореждане с изх. № С250022-137-0003709/19.06.2025 г., издадено от публичен изпълнител в дирекция „Събиране“ при ТД на НАП – С.

ВРЪЩА преписката на публичния изпълнител за ново произнасяне за отписване на публични задължения и прекратяване на изпълнителното производство, съобразно мотивите на настоящото решение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване Преписи от решението да се връчат на страните.